

23.6.2022

Utsjoen kunta
PL 41
99981 Utsjoki

LAUSUNTO

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.tem@gov.fi

Utsjoen kunnan lausunto: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Viite: Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö: Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi. Lausunnon diaarinumero: VN/558/2022.

Utsjoen kunta yhtyy Kuntaliiton näkemykseen siitä, että vaatimus yhtenäisestä työssäkäyntialueesta tekee esitetystä 20 000 henkilön työvoimakriteeristä käytännössä merkityksettömän ja luonnollisia työssäkäyntialueita rikkovan. Lisäksi Lapin olosuhteissa tuo henkilömäärä tarkoittaisi erittäin laajoja maantieteellisiä alueita ja näin toiminta olisi käytännössä hyvin vaikea järjestää. Esimerkiksi kolmen Suomen pohjoisimman kunnan, Enontekiön, Utsjoen ja Inarin asukasluku on yhteensä noin 10 000, mutta pinta-alaltaan kunnat vastaavat liki 10 % Suomen pinta-alasta. Alue ei myöskään muodosta yhtenäistä työssäkäyntialuetta: välimatkat ovat niin pitkiä, että työssä käydään pitkälti vain oman kunnan alueella tai Norjan puolella, joka on Utsjoen luontaista työssäkäyntialuetta. Myös oman kunnan rajojen sisällä pysyttäessä päivittäinen työmatka voi olla yli 100 kilometriä suuntaansa.

Julkisen vallan päätökset tulisi aina tehdä mahdollisimman lähellä ihmisiä (subsidiariteettiperiaate). Palvelujen saatavuus lähipalveluna turvataan parhaiten, kun järjestämisvastuu on kunnalla. Pienissä kunnissa kunnat tuntevat alueensa asiakkaat, yhteistyökumppanit ja mahdollisuudet erittäin hyvin ja pystyvät näin järjestämään asiakkaan tilanteeseen sopivia palveluita. Vaikeimmin työllistyvien kohdalla palveluihin ohjaaminen vaatii pitkäjänteistä ja joustavaa henkilökohtaista kontaktia ja työskentelyä asiakkaan kanssa, mikä onnistuu parhaiten lähipalveluna.

Utsjoen kunnassa on myös herännyt huoli uudistuksen merkityksestä saamenkielisen väestön oikeuksille sekä kielilain toteutumiselle. Miten uudistuksen myötä turvataan

saamelaisten oikeudet ja varmistetaan palveluiden tarjoaminen saamen kielillä? Miten tämä toteutetaan, mikäli tuo 20 000 henkilön työvoimakriteeri pannaan täytäntöön.

Utsjoen kunta yhtyy Kuntaliiton näkemykseen, jonka mukaan järjestämisvastuu tulisi olla jokaisella kunnalla ja kunnat voisivat keskenään sopia kuntalain mukaisesti siitä, kuinka ne tehtävän järjestävät. Näin pystyisimme paremmin turvaamaan myös saamelaisten kielelliset oikeudet.

Utsjoella 21.6.2022

Taina Pieski
kunnanjohtaja